

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 748/2015
24.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле Ј.Б. из Б.П., коју заступа В.Р., адвокат из Б.П., против туженог Г.ц. Б.П. из Б.П., кога заступа Н.П., адвокат из Н.С., ради поништаја решења, враћања на рад, накнаде штете и стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2945/13 од 27.02.2014. године, у седници већа одржаној 24.03.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2945/13 од 27.02.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду, Судска јединица у Бачкој Паланци П1 2219/11 од 22.05.2013. године делимично је усвојен тужбени захтев и поништено је као незаконито решење туженог од 25.10.2011. године о отказу уговора о раду тужилу, тужени је обавезан да тужилу врати на рад, на радно место магационера, према истом уговору о раду, да тужилу на име накнаде штете у висини изгубљене зараде за период од 25.10.2011. године до 11.04.2013. године исплати 567.122,48 динара, са законском затезном каматом почев од 12.04.2013. године до коначне исплате, као и да за тужилу надлежним фондовима и органима уплати доприносе по основу обавезног социјалног осигурања за период од 25.10.2011. године до 11.04.2013. године, у појединачним износима наведеним у изреци првостепене пресуде, те да тужилу накнади парничне трошкове у износу од 136.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, до исплате. Истом пресудом одбијен је тужбени захтев у делу којим је тражено да се тужени обавезе да тужилу на име стицања без основа исплати 15.555,00 динара, са законском затезном каматом почев од 23.08.2011. године до исплате, као и у делу у којем је тражена накнада трошкова поступка преко досуђеног износа од 136.500,00 динара, а до траженог износа од 278.250,00 динара. Тужилу је ослобођена обавезе плаћања судских такси.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж1 2945/13 од 27.02.2014. године усвојио жалбу туженог и преиначио првостепену пресуду у побијаном усвајајућем делу, тако што је тужбени захтев којим је тражено да се поништи као

незаконито решење туженог од 25.10.2011. године о отказу уговора о раду, да се тужени обавезе да тужиљу врати на рад на радно место магационера, према истом уговору, као и да тужиљи на име накнаде штете у висини изгубљене зараде за период од 25.10.2011. до 11.04.2013. године исплати 567.122,48 динара, са законском затезном каматом почев од 12.04.2013. године до исплате, да за тужиљу надлежним фондовима и органима уплати доприносе по основу обавезног социјалног осигурања за исти период, као и да тужиљи накнади трошкове поступка одбијен као неоснован, док је истовремено жалбу тужиље одбио као неосновану и првостепену пресуду потврдио у побијаном одбијајућем делу одлуке. Тужиља је обавезана да туженом накнади трошкове првостепеност поступка у износу од 160.500,00 динара, као и трошкове жалбеног поступка у износу од 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију тужиље.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу одредбе члана 506. став 1. важећег Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/14) и оценио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 361. став 2. тачка 12. истог закона, на коју се жалбом неосновано указује. Побијана пресуда је јасна, потпуна и непротивречна, садржи разлоге о битним чињеницама, а наведени разлози сагласни су стању у списима, па нема разлога због којих се пресуда не би могла испитати.

Према чињеничном стању утврђеном нижестепеним пресудама, тужиља је на основу уговора о раду од 03.09.1998. године била запослена код туженог на неодређено време, на пословима магационера. Послове радног места магационера, према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака код туженог, између осталог чине пријем, складиштење и издавање робе, бројање, односно мерење робе на пријему од добављача, упоређивање са отпремницом и сачињавање записника о уоченим недостацима, праћење квалитета и рока трајања робе приликом пријема, одбијање пријема робе уколико има неправилности и обавештавање руководиоца, наручивање потребне робе код добављача и редовно обавештавање добављача о томе коју робу треба набавити, класификовање робе по врсти и количини, чување робе и старање о роковима трајања прехранбених производа, вршење увида у исправност намирница (све што је голим оком уочљиво), те сачињавање записника уколико се посумња у исправност и обавештавање о томе непосредног руководиоца, вођење неопходне, законом прописане документације, издавање робе из магацина на основу требовања, вођење рачуна о исправности расхладних уређаја у магацину и

предузимање мера на отклањању квара на уређајима, учествовање у изради јеловника, одржавање реда и хигијене у магацину, синхронизација рада с куварима у вези издавања робе, као и сарадња са набављачем у вези набавке робе.

Тужилца је у августу месецу 2011. године, на основу требовања кухиње туженог, из магацина издала неисправну паленту, која је променила боју, а у њој су се налазили црви и мољци. Неколико дана касније тужилца је кухињи издала и учрвани гриз. О наведеном је обавештена директорка туженог, која је одмах по сазнању прегледала преосталу количину намирница у магацину и утврдила да је палента и у другим пакетима променила боју и да има жишка у себи, па је одређену количину послала одмах добављачу. Недуго потом, тужилца је на основу требовања кухиње туженог из магацина издала 25 кг неисправног, учрвалог брашна. Комисија туженог, формирана са задатком да изврши контролу прехрамбених производа у магацину, је 10.08.2011. године у присуству тужилце прегледала намирнице и прехрамбену робу у магацину за коју је била задужена тужилца и о томе је 12.08.2011. године сачињена изјава у којој су констатовани пропусти тужилце у погледу чувања и руковања залихама (на меснатим производима није означена килажа, односно грамажа, за 75 кг брашна „тип 400“ рок употребе је истекао 14.02.2011. године, а за 50 кг истог брашна 09.04.2011. године, за 1 кг шећера у праху рок употребе је истекао 05.08.2011. године, а за шест литара сока од парадајза 25.08.2010. године, на пет паковања од по пет килограма пилећег меса није нађена декларација и сл.). Истог дана, 10.08.2011. године, упоређено је стварно стање залиха у магацину са финансијским стањем и о томе је 11.08.2011. године сачињен записник којим је констатован мањак намирница, таксативно наведених у записнику. Записник садржи и примедбе на начин чувања робе у магацину, с обзиром да су се поједини артикли налазили на више места, да се тестенине налазе на поду, а уље и сирће на врху полице, те да тужилца робу није издавала хронолошки, односно најпре старије испоруке, већ је прво издавала последњу испоруку, а приликом примања робе није водила рачуна о декларацијама и о квалитету робе који се може видети „голим оком“. Директорка туженог је по спроведеној контроли тужилци издала налог да, због безбедности здравља корисника и могућности тровања, одмах издвоји и стави ван употребе намирнице за које је утврђено да им је истекао рок трајања. Комисија тужене је 15.08.2011. године сачинила и потписала записник означен као „записник комисије за утврђивање штете“, са спецификацијом штете у укупном износу од 15.555,04 динара. Записник је сачињен на основу упоређеног стварног стања са финансијским стањем за одређене артикле у магацину. Тужилца се сложила са садржином записника и записник је потписала, наводећи да нема примедбе на рад комисије.

Тужени је 17.08.2011. године тужилци уручио упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду због повреде радне обавезе неблаговременог, несавесног и немарног извршавања радних задатака утврђених општим актом послодавца и уговором о раду, у ком су описане повреде радне обавезе у 12. тачака. Тужилци је, између осталог, стављено на терет да је издавала паленту која је променила боју, која је била пуна мољаца и учрвљана, да је кухињи издала учрвљан гриз, да није контролисала рок употребе појединих намирница, да постоји утврђен мањак појединих намирница, да намирнице у магацину нису исправно складиштене и да није водила рачуна о декларацијама и квалитету робе

коју прима (а која има недостатке који се могу уочити), као и да робу није издавала хронолошки, већ је прво издавала задњу испоруку. Затражено је и мишљење синдикалне организације туженог која је, након одржане седнице, у записнику од 18.08.2011. године констатовала да је тужила учинила повреду радне обавезе која јој је упозорењем стављена на терет и да је крива због пропуста у раду. Тужила се 24.08.2011. године изјаснила на упозорење туженог о постојању разлога за отказ уговора о раду, наводећи да се не осећа кривом и да не прихвата наводе који су јој стављени на терет. Дана 23.08.2011. године, сходно записнику од 15.08.2011. године, тужила је на жиро рачун туженог уплатила 15.555,00 динара са назнаком „рефундација трошкова-штете“.

Решењем туженог број 01-118-258 од 25.10.2011. године тужили је отказан уговор о раду због повреде радне обавезе из члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05,...54/09), важећег у време доношења побијаног решења, члана 40. Правилника о раду код туженог и члана 1, 2, и 3. став 1. алинеја 6, 12. и 14. Правила о дисциплини и понашању запослених код туженог, као и члана 14. уговора о раду, закљученог између туженог као послодавца и тужиле као запосленог. Из побијаног решења произлази да је тужили отказан уговор због тога што је својом кривицом учинила повреду радне обавезе ометање других запослених у раду, проузроковање штете послодавцу и неблаговремено, немарно и несавесно извршавање радних обавеза и задатака.

У време доношења побијаног решења код туженог се примењивао Правилник о раду од 15.03.2006. године, који је чланом 40. између осталог прописивао да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени не поштује радну дисциплину прописану правилником послодавца (Правилима о дисциплини и понашању запослених у Г.ц. Б.П.), односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца, као и ако проузрокује штету послодавцу. Тада важећим актом туженог - Правилима о дисциплини и понашању запослених од 15.03.2006. године било је прописано да је запослени дужан да поштује дисциплину и правила понашања утврђена овим актом, да запосленом који не поштује дисциплину и правила понашања послодавац може да откаже уговор о раду у складу са законом, да се повредом дисциплине и правила понашања сматра ометање других запослених у раду, проузроковање штете послодавцу и неблаговремено, несавесно и немарно извршавање радних дужности и других радних обавеза (члан 1., 2. и члан 3. став 1. алинеја 6, 12. и 14. Правила туженог).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев налазећи да побијано решење о отказу уговора о раду није законито јер су у отказном акту уопштено наведене повреде радних обавеза, да упозорење туженог од 17.08.2011. године не садржи детаљан опис повреда и повреде радне обавезе нису конкретизоване у погледу времена и начина извршења, да повреде радних обавеза садржане у тачкама 3. и 5. побијаног решења не могу бити основ за престанак радног односа јер је у односу на ове повреде наступила застарелост, као и да није утврђена кривица запосленог, односно није утврђено да су повреде извршене намерно или из грубе непажње, те да тужила није упозорена на повреду описану под тачком 13. побијаног решења.

Правилно налазећи да је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и применом члана 179. тачка 1. и 2. Закона о раду тужбени захтев тужиље у целости одбио као неоснован. Другостепени суд, и по оцени Врховног касационог суда, правилно закључује да је за законито отказивање уговора о раду довољно да је запослени извршио макар и једну радњу, описану побијаним решењем, која представља отказни разлог у смислу непоштовања радних обавеза или радне дисциплине и која је, према општим актима послодавца, прописана као разлог за отказ, уз претходно поштовање законом прописане процедуре за отказ уговора о раду. У конкретном случају, тужилји је упозорењем од 17.08.2011. године, између осталог, стављено на терет да је за поједине намирнице истекао рок трајања, да постоји мањак од 50 кг брашна и 4 конзерве туњевине, а да поједине намирнице немају декларацију и да се не може утврдити рок трајања. Описане повреде радних обавеза су довољно конкретизоване у погледу начина, места и у погледу времена извршења, да би се тужилја могла изјаснити на упозорење којим су јој стављене на терет, а није спорно да је она то и учинила изјашњењем од 24.08.2011. године. Осим тога, поједине повреде, наведене у упозорењу и решењу о отказу, описане су као повреде у продуженом трајању, односно као радње које трају и које представљају уобичајени начин рада тужиље и на дан давања упозорења, те у односу на ове повреде застарелост није могла наступити.

Из наведеног следи да је тужилја знала које конкретне радње су јој стављене на терет и имала је могућност да се о њима изјасни. Неадекватан магацински простор не оправдава тужилју за неизвршавање радних задатака у смислу неконтролисања рока трајања прехранбених производа, невођења рачуна о декларацијама и квалитету робе који се простим опажањем може приметити, па се околност да магацински простор није опремљен одговарајућим расхладним уређајима и да је неадекватан не може сматрати олакшавајућим околностима који би умањили њену одговорност. Осим тога, обавеза тужилје је између осталог била и да о уоченим неправилностима приликом пријема робе сачини записник и о томе обавести руководиоца, што она није учинила. Следом наведеног, тужилино понашање представља акт грубе непажње, па нису основани ни наводи ревидента да није испуњен други кумулативни услов за доношење побијаног решења применом члана 179. став 1. тачка 2. и 3. Закона о раду, због непостојања кривице запосленог.

Полазећи од наведеног, другостепени суд је правилно оценио да је побијано решење о отказу уговора о раду законито, а за свој закључак је дао јасне и потпуне разлоге, које као правилне у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Осим тога, наводима ревидента да је другостепени суд погрешно оценио изведене доказе и тиме учинио битну повреду из члана 361. став 1. у вези члана 8 Закона о парничном поступку посредно се оспорава утврђено чињенично стање, што у ревизијском поступку, у смислу члана 398. истог закона, није дозвољено.

Како се ни осталим наводима ревидента не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд је применом члана 405. Закона о парничном поступку ревизију тужилје одбио као неосновану.

**Председник већа судија
Снежана Андрејевић,с.р.**